

LEGAL UPDATE

Vrijwaringsbedingen in algemene voorwaarden (deel 3 van 5)

Datum: 31 augustus 2021

Net als [exoneratiebedingen](#), kom je in veel algemene voorwaarden vrijwaringsbedingen tegen. Deze bedingen vormen in zekere zin de tegenhanger van exoneratiebedingen. Waar je met een exoneratiebeding de aansprakelijkheid wilt beperken of uitsluiten, wordt met een vrijwaringsbeding de aansprakelijkheid (van doorgaans de presterende partij) juist vergroot. Deze Legal Update gaat in op het vrijwaringsbeding. Een vrijwaringsbeding dient niet verward te worden met een garantie. In een volgende Legal Update gaan wij nader op dergelijke bedingen in.

De inhoud van deze Legal Update is grotendeels ontleend aan het artikel "Vrijwaringsclausules: nut, valkuilen en geldigheid" van onze collega Marcel Ruygvoorn dat in *Bedrijfsjuridische berichten* ([Bb 2016/12, p. 43 e.v.](#)) verscheen.

Ook in deze Legal Update gaan wij uit van een B2B-situatie. In een B2C-situatie zijn vrijwaringsbedingen onredelijk bezwarend (art. 6:236 aanhef en onder sub h BW). Onredelijk bezwarende bedingen zijn in beginsel vernietigbaar (art. 6:233 a BW). Overigens geldt dit laatste ook voor B2B-situaties, maar in die gevallen zijn de art. 6:236 en 237 BW niet van toepassing (behoudens een eventuele reflexwerking).

Vrijwaringsbeding

Met het opnemen van een vrijwaringsbeding neem je de verplichting op je om iemand schadeloos te stellen. Een voorbeeld: "Verkoper vrijwaart koper ter zake van iedere aanspraak van derden in verband met de geleverde goederen."

Het opnemen van een vrijwaringsbeding zorgt voor een betere bewijspositie van de gevrijwaarde partij, in bovenstaand voorbeeld, de koper. Als de koper, zonder dit vrijwaringsbeding, schade lijdt door een aanspraak van derden die samenhangt met de levering van ondeugdelijke goederen door de verkoper, dan dient de koper te stellen en bij gemotiveerde tegenspraak te bewijzen dat de verkoper tekort is geschoten in de nakoming van zijn verplichtingen en dat er sprake is van 'conditio sine qua non'-verband tussen die tekortkoming en de door de koper geleden schade. Voor zover nakoming niet reeds blijvend onmogelijk is, heeft de koper pas recht op schadevergoeding als de verkoper in verzuim verkeert. Slaagt de koper in die bewijslast, dan is de verkoper op grond van de wet gehouden de koper zijn schade te vergoeden (art. 6:74 BW). Als de verkoper in de algemene verkoopvoorwaarden of de koper in de algemene inkoopvoorwaarden een vrijwaringsbeding heeft opgenomen, dan maakt dit beding het de koper een stuk gemakkelijker. Hij kan er dan mee volstaan om te stellen en bij gemotiveerde tegenspraak te bewijzen dat hij door derden is aangesproken en dat die aanspraken verband houden met de geleverde goederen. Zijn bewijspositie is daarmee een stuk eenvoudiger, omdat hij het gebrek in het goed en het causaal verband niet hoeft te stellen. Zonder een te stellen gebrek, komt eventueel verzuim ook niet aan de orde.

Verder wordt er door het opnemen van een vrijwaringsbeding een "buitenwettelijke aansprakelijkheid" gecreëerd. Dat wil zeggen dat het vrijwaringsbeding voor de verkoper potentieel een verdergaande aansprakelijkheid creëert dan de aansprakelijkheid die hij, zonder het vrijwaringsbeding, op basis van de wet zou hebben gehad. Het vrijwaringsbeding verplicht de verkoper eenvoudigweg om de koper schadeloos te stellen, ook wanneer de verkoper bijvoorbeeld zou kunnen bewijzen geen schuld te hebben aan de schadeveroorzakende gebeurtenis (vgl. 6:75 BW).

Kanttekeningen

Bij het vrijwaringsbeding plaatsen wij een aantal kanttekeningen:

1. Een vrijwaringsverplichting kan potentieel gevaarlijk zijn. Let dan ook goed op de aanwezigheid en reikwijdte van dergelijke bedingen. Blijkt het in de onderhandelingen niet haalbaar om het beding te laten vervallen, dan zou je er in elk geval goed aan doen toe te voegen dat op het beding geen beroep kan worden gedaan wanneer de tot vrijwaring gehouden partij bewijst dat hij geen schuld heeft aan de schade toebrengende gebeurtenis.
2. Besteed aandacht aan de verzekeraarbaarheid van buitenwettelijke aansprakelijkheid die het gevolg is van het accepteren van een (ruim opgezet) vrijwaringsbeding. Het accepteren van een vrijwaringsbeding staat gelijk aan het aanvaarden van een aansprakelijkheid die je op grond van de wet niet zou hebben gehad. Op deze manier wordt de aansprakelijkheid dus (in niet onaanzienlijke mate) uitgebreid. De meeste standaard AVB polissen bieden geen dekking tegen aansprakelijkheidsrisico's die uitstijgen boven de wettelijke aansprakelijkheid of beperken die dekking in belangrijke mate. Overleg met de verzekeraar is dus geen overbodige luxe.
3. Waar bij aansprakelijkheid vaak beperkingen worden opgenomen (exoneratiebedingen), gelden die beperkingen in geval van een vrijwaringsbeding niet of is het vaak niet duidelijk of die beperkingen ook voor de vrijwaringsverplichting gelden. Ga dus na of het in je voordeel is om de vrijwaringsverplichting ook onder het exoneratiebeding te laten vallen.
4. Formuleer zorgvuldig wat de vrijwaringsverplichting allemaal inhoudt, denk daarbij aan de gebeurtenissen waarbij deze verplichting geldt, welke kosten er onder de verplichting vallen etc.

Legal Design: praktisch stappenplan overeenkomen algemene voorwaarden (infographic)

Wij helpen u graag bij het opstellen van algemene voorwaarden die aansluiten op uw business. Het van toepassing verklaren (stap 1) en ter hand stellen (stap 2) van die algemene voorwaarden is evenzo belangrijk. Ook daarbij zijn wij u graag van dienst. In samenwerking met Getting The Picture hebben wij een infographic opgesteld om u en uw medewerkers in de alledaagse praktijk te helpen bij het doorlopen van stap 1 en 2.

[Download hier de infographic.](#)

Dit is een Legal Update van Mariska Nijenhof-Wolters en Anouk Lankhaar.

Voor meer informatie:

Mariska Nijenhof-Wolters

+31 30 25 95 618

mariskanijenhof@vbk.nl

Anouk Lankhaar

+31 30 25 95 618

anouklankhaar@vbk.nl